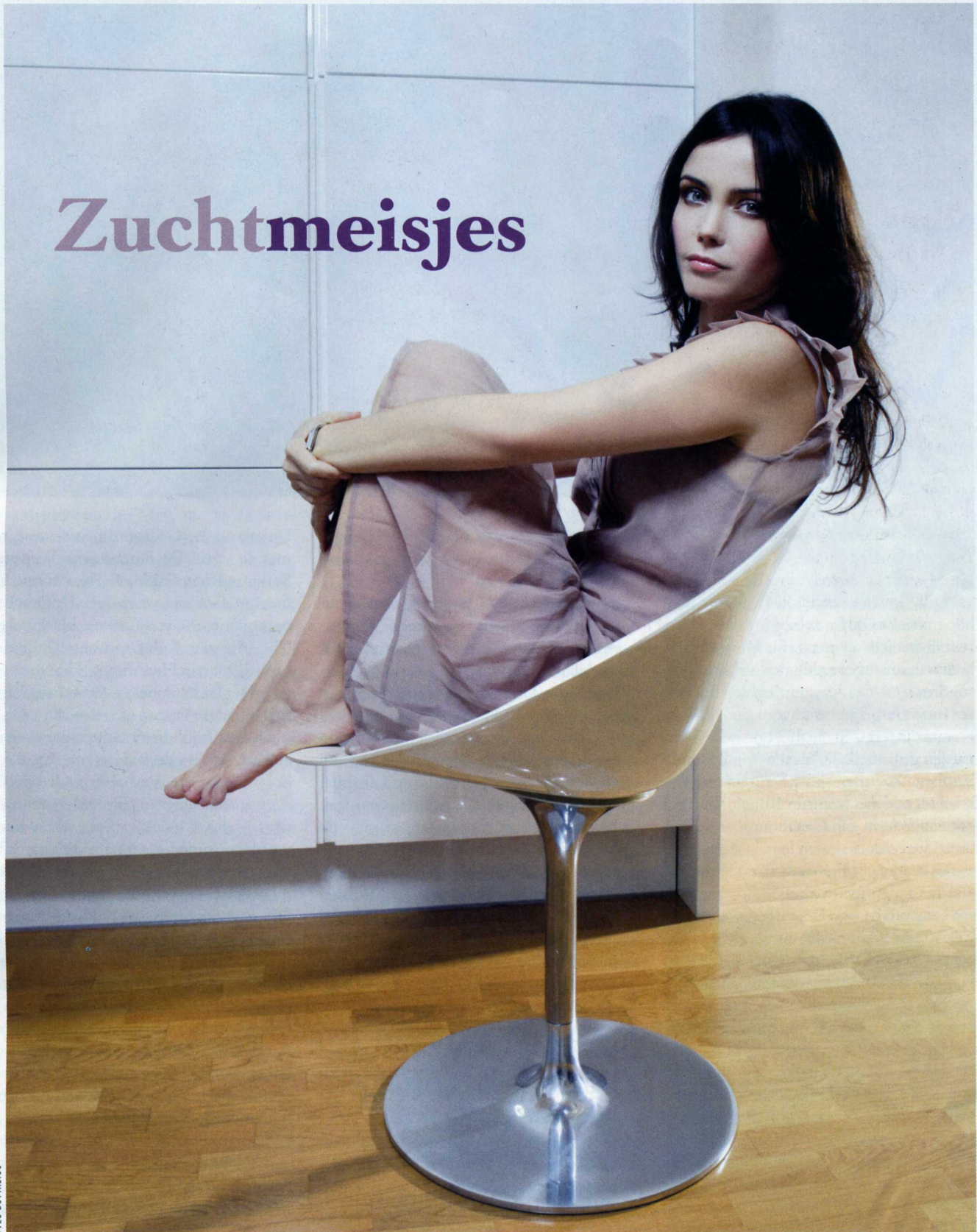

Circuit

Zuchtmeisjes

YES BOTTALICO

Marina Celeste

Of het nu gaat om iconen als France Gall en Françoise Hardy of om nieuwe idolen als Carla Bruni en Marina Celeste – de Franse pop is *chaud*. | door Paul Alexander

MARIA AUSTRIA INSTITUUT / HH

Françoise Hardy

Obsessies zijn niet erg, ook die voor kleine, fragiel uitziende en klinkende meisjes niet – als het maar bij het luisteren naar hun muziek blijft. En zolang je er maar over schrijft en dit deelt met de buitenwereld. Zo luidt tenminste het credo van website filles-sourires.com. Op deze muziekblog botviert dj Guuzbourg zijn liefde voor verleidelijke Franse zangeressen die met hun hese stemmetjes de muzikale harten sneller doen kloppen. ‘Zuchtmeisjes’ noemt hij hen liefkozend, een aan schrijver Ronald Giphart ontleende term. Op Guuzbourgs site is een breed scala aan artiesten te beluisteren, van sixties-iconen als France Gall en Françoise Hardy tot een nieuwe generatie zangeressen om bij te zwijmelen, onder wie Marina Celeste en Holden. De blognaam, waarachter de Nederlandse journalist Guus Hoogaerts (38) schuilgaat, verwijst naar de aartsvader van de Franse pop, Serge Gainsbourg, die er in de jaren zestig een traditie van maakte om sexy zangeresjes dubbelzinnige teksten te laten zingen.

Inmiddels wordt Guuzbourg ook door Franse popprecensenten gezien als autoriteit op het gebied van zuchtmeisjes. Guuzbourg: “Volgens het gezaghebbende rocktijdschrift *Les Inrocks* behoort mijn site tot ’s werelds vijftig beste blogs. Ik krijg ook

veel promo-cd’s van Franse labels opgestuurd. Dat geeft aan dat ze mijn site als goede publiciteit zien.”

Blogger Natasha Cloutier, afkomstig uit Quebec maar al acht jaar wonend in Amsterdam, maakt zich eveneens sterk voor Franstalige popmuziek. Zij is de persoon achter Radio Oh La La, non-stop webradio met Franse retro. Op haar site kun je terecht voor Franse jerk, Franse twist, Franse swing en *yé-yé* (Franse pop). Cloutier: “Ik wil niemand de Franse muziek opdringen. Ik draai plaatjes die ik leuk vind. Uit de reacties maak ik op dat het aanslaat bij een divers publiek: multicultureel en van alle leeftijden.”

Franse popmuziek is helemaal hot, en niet alleen in cyberspace. In hippe clubs in Los Angeles, op meezingavondjes in Montreal en op Londense dance-à-gogo-parties: overall schalt vrolijke Franse pop.

Camilles tweede cd klonk opeens excentriek met veel vocale experimenten en een sobere begeleiding.

Duitsland en Oostenrijk doen ook mee met de trend. De Franse avondjes van de Berlijnse Roter Salon en The Atomic Café in München zijn vermaard. De prachtige compilaties *French Cuts* op het label van The Atomic Café, samengesteld door huis-dj Martin Hemmel, vinden gretig aftrek. Het Duitse label *Le Pop* brengt talrijke hedendaagse Franse artiesten uit.

In Frankrijk dient zich ondertussen de ene artieste na de andere aan. **De hausse begon zes jaar geleden met Coralie Clément, die een jazzy geluid combineert met texmex-blaaspartijen.** Haar liedjes worden grotendeels geschreven en geproduceerd door haar broer, de artiest Benjamin Biolay, die vanwege zijn veelzijdigheid gretig wordt binnengehaald als de nieuwe Serge Gainsbourg. De laatste twee jaar doet Camille veel van zich horen. Op haar eerste cd begeleidde ze zichzelf traditioneel op gitaar. Haar tweede cd klonk opeens excentriek met veel stemexperimenten en een begeleiding die louter uit een elektrische bas en keyboards bestaat. Zangeres Emilie Simon maakt weer gebruik van elektronische muziek. Maar allemaal klinken ze onveranderlijk kortademig en suggestief.

Nu lijkt Nederland te zwichten voor de zuchtmeisjes en begint Franse pop hier aan te slaan. De Amsterdam BeatClub, een dj-

STEPHANE DE SAROTIN / ANP

Emilie Simon

KEYSTONE / BH

France Gall

collectief gespecialiseerd in een swingende sixties-sound, organiseert Franse thema-avonden met obscure en minder obscure retro, inclusief gogo-danseres die kunstjes uithaalt met een stokbrood. BeatClub-dj Mikkel van de Meulen alias ir. Vendermeulen ontdekte de Franse pop tijdens zijn vakanties in Frankrijk, waar hij op marktjes en bij *brocanteurs* oude singles en lp's verzamelde. Van der Meulen: "In de jaren zestig werden in Frankrijk talloze Engelse hits gecoverd in het Frans. Daarbij was er veel aandacht voor de arrangementen en teksten, waardoor die versies vaak niet onderdoen voor het origineel en toch een heel Frans karakter hebben. Een dj kan voor de honderdste maal *These Boots Are Made For Walking* van Nancy Sinatra draaien. Maar het is natuurlijk leuker om te verrassen met de versie van Eileen: *Ces bottes sont faites pour marcher*."

De geruchten over de wervelende feestjes drongen door tot in Frankrijk. Vorig jaar werd de Amsterdam BeatClub benaderd door Jacqueline Täieb, nog zo'n grootheid uit de jaren zestig. Ze was op zoek naar muzikanten om mee op te treden in Nederland. Van der Meulen: "Ik speel saxofoon en heb meteen een band geformeerd. Samen hebben we wat optredens gedaan en geheel op z'n Frans een 'maxi' opgenomen, een 33-toerensingeltje met vier liedjes, waaronder een aangepaste versie van *7 Heures du matin*, haar grootste hit van destijds."

7 Heures du matin is zo veertig jaar na dato *7 Heures du soir* geworden, maar Täieb heeft nog niets van het vroegere vuur verloren. Het viel Van der Meulen op dat ze na zoveel jaren in de muziek nog altijd even zenuwachtig is voor een optreden. "Vlak voordat we op moesten, had ze zich

Franse pop is zowel herkenbaar als exotisch, vol orgeltjes, koortjes, tamboerijnen, duetten en gitaarloopjes.

opgesloten in haar hotelkamer. Toen ik haar ging halen, gorgelde ze met een rauw ei in haar keel."

Wat Franse pop zo geschikt maakt voor de dansvloer is het hoge aanstekelijkheidgehalte. De muziek klinkt herkenbaar en exotisch tegelijk. Franse pop zit vol met orgeltjes, tamboerijnen, gitaarloopjes, koortjes en duetten. Bovendien is het Frans een muzikale taal. Dj Natasha van Radio Oh La La: "Fransen stellen hoge eisen aan hun teksten, die spitsvondig en poetisch zijn. In de begintijd van de rock-'n-roll haalden artiesten in Frankrijk nog hun fijngevoelige neuzen op voor het Angelsaksische genre – omdat teksten als *I love you* en *Yeah yeah yeah* zo banaal klonken. Maar toen de Franse crooner Henri Salvador (1956) met de culinaire song *Rock and roll-mops* kwam, een lied vol woordgrappen, werd dat onmiddellijk een hit."

Vanaf dat moment begon de Franse pop gestaag aan z'n opmars. **In Nederland danste een hele generatie op hits van Johnny Hallyday, Jacques Dutronc en Michel Polnareff.** De yé-yé-meisjes als Sylvie Vartan en Sheila en een hele rits zingende actrices van Brigitte Bardot tot Anna Karina deden hun intrede, de zuchtmeisjes van het eerste uur. In de jaren zeventig slaagde Julien Clerc ▶

FIAT / ANP

Carla Bruni

BEHDT PEVEREL

Coralie Clément

Camille

BRUNO FERRANDEZ / AFP / ANP

Fabienne Delsol

ALISON WONDERLAND

'In Frankrijk krioelt het van de leuke bands, met vaak een zangeresje als blikvanger.'

liedjes heeft gepresenteerd, verschijnt hij bij wijze van spreken op elk Frans mee-zingavondje met een stokbrood onder zijn arm en een alpinopet op zijn hoofd. Dan wordt het bekende riedeltje afgespeeld; beetje Piaf, beetje Brel. Ik weet niet of de Franse muziek daarbij gebaat is."

"In Frankrijk krioelt het van de leuke bands met vaak een zangeresje als blikvanger," zegt programmeur Jan Hiddink van de Amsterdamse poptempel Paradiso. "Het zou jammer zijn als we die goudmijn onaan-geroerd laten." Hiddink organiseert in september een *Soirée d'Amsterdam*. Acht à tien hedendaagse Franse popgroepen zullen in de boven- en benedenzaal optreden. Het blijkt moeilijk om hedendaagse Franse sterren te boeken voor zijn *Soirée d'Amsterdam*. In Frankrijk spelen ze voor grote zalen, waardoor ze niet bereid zijn in een halfge-vuld Paradiso te spelen. Hiddink: "Iemand van de oudere generatie als Julien Clerc speelt gerust twee keer Carré op rij, maar de populaire artiesten van nu gaan niet noordeliker dan Brussel. Daarom programmeer ik de minder grote acts uit Frankrijk, om hier het pad te effenen. Daarna hoop ik de grote namen te strikken."

Dankzij internet hoeven we niet te wachten totdat de Franse artiesten naar

Nederland komen of totdat hun cd's hier in de winkels liggen. Via dit medium vinden niet alleen de nieuwste en hipste bands hun weg naar het publiek, maar krijgen ook oude, bijna uitgestorven genres kans op een tweede leven. Die reanimerende kracht heeft ook de mooi vormgegeven website van Radio Oh La La met plaatjes van ouderwetse Parijse interieurs, terrassen van Saint-Tropez en oermodellen Simca's en Citroëns. Maandelijks is er een podcast waarvan de jingle je in één klap terugwerpt in het Frankrijk van een halve eeuw geleden. In twintig minuten laat Natasha Cloutier een zestal liedjes horen die ze in een Engels met Frans-Canadees accent aan elkaar praat met anekdotes over haar niet-aflatende zoektocht naar muziek en faits divers uit de Franse popgeschiedenis.

De liedjes zijn stuk voor stuk verrassend. Zo zingt Colette Renard het suggestieve *Les nuits d'une demoiselle*, 'een vies liedje zonder vieze woorden zodat je ouders denken dat je naar jazzmuziek luistert'. Fabienne Delsol geeft een een staaltje *garage* weg met een opzweepende versie van France Galls gekwetste-meisjeshit *Laisse tomber les filles*.

Met Cloutier aandacht voor vroeger en Guuzbourgs nadruk op nu, vullen de twee Nederlandse sites elkaar naadloos aan en geven ze een goede indruk van wat ruim veertig jaar Franse pop vermag. Inmiddels kan Cloutier, thans vooral werkzaam als vertaalster, steeds beter van de Franse muziek rondkomen. "Ik werk nu meer dan twee jaar aan mijn site. Ik zie het als promotie voor mijn werk als dj. Dat begint langzamerhand vruchten af te werpen."

Ook verscheen onlangs een verzamelcd met hedendaagse Franse popliedjes, samengesteld door Guuzbourg: *Filles Fragiles*. Eind vorig jaar is die feestelijk gelanceerd in het Amsterdamse Café Pakhuis Wilhelmina. Ronald Giphart heeft voor het hoesje een verhaal geschreven. Het gaat over een zuchtmeisje. |

Jane Birkin treedt 1 februari op in Paradiso. Guuzbourg: Filles Fragiles (cd, div. artiesten). www.fillessousires.com. www.oh-la-la.nl.

www.amsterdambeatclub.nl. Het dj-collectief Les Playmobils organiseert wekelijks ClublePOP in het Rotterdamse café Le Vagabond: www.lesplaymobils.nl. Duitse websites waarop de betere Franse verzamel-cd's (Le Pop en French Cuts) zijn te bestellen: www.lepop.de en www.panatonic.de.

► er in het Nederlandse publiek voor zich te winnen. Acts als Les Poppys en punker Plastic Bertrand scoorden incidenteel een hit. Maar daarna ging het mis met de Franse pop in Nederland. De Franse popliedjes verdwenen van de radio en uit de hitparades. In muziekwinkels zijn cd's van hedendaagse Franse popartiesten nauwelijks te vinden.

Waarom de Franse muziek opeens zo moeilijk lag, is niet duidelijk. Het gebrekkige Frans van de laatste generaties en de alomtegenwoordigheid van de Angelsaksische cultuur worden vaak als redenen genoemd. Maar een genre als de fado is heel populair zonder dat al die Nederlandse liefhebbers het Portugees machtig zijn. Guuzbourg komt er openlijk voor uit dat zijn Frans nooit het 'papa fume une pipe'-niveau is ontstegen. **"Maar je hoeft het niet te begrijpen om te voelen waar het over gaat,"** parafraseert hij André Hazes.

Nederland heeft daarnaast de neiging te blijven hangen in het oude, bekende repertoire, waardoor nieuwe acts geen kans krijgen. Guuzbourg: "Sinds uitgever Vic van de Reijt zijn *Les meilleurs 69* van Franse